

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . . . 6 frt — kr.	Félévre . . . 4 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.	Negyedévre 2 frt 25 kr.

Felolvasó szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

Párbaj, hazaszeretetből.

A budapesti büntetőtörvényszék egy halálos végű párbajban ítélte s a törvény rendelkezései szerint elmarasztalta a vádlottat, de valójában a legteljesebb erkölcsi igazolásban részesítette. Konstatálta ugyanis, hogy a *hazaszeretet* adta a fegyvert a vádlott Mathis István Lajos kezébe.

Gyakran kárhozzátjuk a párbajt, mely jelentéktelen okokból, néha meg erkölcstelen motivumból is, stréberségből és föltünési viszketegből pusztítja társadalmunkat. Hányszor nem sirattunk egy-egy jobb sorsra érdemes ifju életet, sok reményre jogosító tehetséget, kiváló embert, kitünő férjet, családapát, akit a tévesen, hibásan és hamisan értelmezett lovagiasság állított a végzetes pisztoly elé. De van kétségtelenül jogos, helyes, sőt közbecsülésre érdemes párbaj is, amely a legskrupulusabb humanisták előtt is bebizonyíthatja igazát.

Ilyen a Mathis Lajos István esete is. Bányásznovendék volt és a stájerországi Leobenben tanult, több magyar fiuval egyetemben, akik

az osztrák bursoktól a legotrombább, a legocsmányabb injuriákat szenvedték — magyarságukért. Ha magyarul társalogtak, szídták őket osztrák kollegáik, hogy miért beszélnek *tolvajnyelven*. Szóval, mindazt a gyűlöletet, amit az osztrák fiuk Ausztria förtelmes levegőjében magukba szívnak és amit apáiktól tanulnak Magyarország és a magyar nemzet ellen, Leobenben mindazt vérlázító vesszőcsapásokban, arczpirító gunyban és megaláztatásban mérték rá az odavetődött derék magyar ifjakra.

Mathis Lajos István végre megsokalta a maguk türelmét és az osztrákok arczátlanságát; a legszajásabb legényt provokálta és párviadalban agyonlőtte.

Jól tette. A nemzetek óriás hadsereget azért tartanak fönn, a nemzetékek színe-javát, virágját azért állítják katona-sorba, készen bármely pillanatban szembeszállni gyilkos fegyverek rémitő tömegével; a népeknek ez a nagy erőfeszítése azért történt a multban s azért történik, mind fokozottabb mértékben, a jelenben, hogy a nemzeti becsület mindig kellő oltalomban és véde-

lemben részesüljön. Nos, amit belső ösztön, vérbéli buzgalom és mélyen érzett kötelesség parancsol az összességnek, ugyanaz, a nemzeti becsület védelme, ne volna megengedve az egyesnek? Mathis Lajos István nem tett mást, mint amit a szükség parancsa szerint mindannyian megteszünk, akik a nemzet hű fiai vagyunk: fegyvert ragadott hazája védelmére.

Ez a párbaj nem állítható a tyukszemhágók, görbén nézők, minden rendü és rangu krakélérek, avagy a szándékos és célzatos affér-keresők páros-viaskodásai tuczos sorába. Ez tiszteletreméltó párbaj volt s hódolnunk kell a bíróságnak, mely ezt a tiszteletreméltó kivételt ítéletében kiemelte, a vádlott mentségéül elfogadván, hogy a hazaszeretet adta kezébe a fegyvert.

Ugy gondoljuk, a párbaj-mániát jelentékenyen le lehetne lohasztani azzal, ha a bíróság minden egyes esetben nemcsak büntetést szabna, hanem egyben erkölcsi elégtételt is szolgáltatna az érdemes félnek. Fontos és szükséges nyomatékosan megjelölni azt a félt, aki etikailag győztese maradt a párbajnak, akár tör-

Egy híres kupléénekes Debreczenben.

Neumann Dávid, a kilenczvenéves agastyán, ki véletlen szerencsétlenség következtében összeégett király_utzai lakásán s nagy kínok között halt meg ma, nevezetes arról, hogy nesztora volt a budapesti kupléénekeseknek. — Ő alapította a fővárosban 1823-ban az első orfeum-társaságot, melyel aztán a vidéket is bejárta.

Az abszolútizmus idejében neki is meggyült a baja a rendőrséggel, mert megcsipkedte a kupléban az osztrákokat. Báró Prottmann, az akkori rendőrfőnök magához rendelte őt egy izben.

— Hallja, Neumann, — így kiáltott rá, — miért nem énekel maga „gutgesinnt“ kuplékat?

— Mert akkor üresen maradna az orfeumom, — felelte az énekes.

Prottmann erre kiadta a rendeletet, hogy az orfeum-társaságnak nem szabad többé előadást tartani a főváros területén. Neumann a vidéket kereste fel ezután.

Debreczenben is megfordult, a hol érdekes eset történt vele. Az első előadásra személyesen hívta meg az itt állomásozó tisztikart, mely este csakugyan megjelent az orfeumban, élén Kiesel altábornaggyal. Neumann különös meglepetést készített a tisztikar számára. Megtudta ugyanis, hogy a katonák nagyon panaszkodnak a prófunt rosszasága miatt s többen közülök meg is betegedtek a rossz eledeltől.

Szerzett egy ilyen kenyeret s kilépett vele a színpadra és kuplét énekelt a katonák panaszáról. Eldanolta, hogy a szállítók dohos lisztből sütik a prófuntot s a katonák mennyit szenvednek e miatt. Végzetül magasra tartotta a kezében levő kenyeret s csengő rimekben hívta fel a tisztikart, hogy

kóstolja meg. Kiesel altábornagy dühösen ugrott fel a helyéről.

— Huszonötöt vágatok erre a kópéra, ha nem mondott igazat! De ha igazat mondott, — tette hozzá a tisztikar felé fordulva — majd lesz egy kis mustrálás.

Ezután sietve hagyta el a termet, nyomban követték a tiszték is, kiknek egyszerre elment a kedvük az orfeumtól. A vizsgálat igazat adott Neumannnak, így egész csomó tiszt került vád alá, a katonák pedig nem kaptak többé dohos kenyeret.

Kiesel altábornagy azzal fejezte ki hálóját Neumann iránt, hogy az ígért 25 bot helyett, 25 tallért adott neki s egyuttal köszönő levelet intézett hozzá. Ezt a levelet mindvégig nagy büszkeséggel őrizte a szerencsétlen véget ért kupléénekes, ki különben már husz esztendeje élt nyugalomban megtakarított filléreiből.

„Bika“ kávéház.

Ma csütörtökön, május hó 17-én este Veres Tóni ujonnan szervezett zenekara által válogatott műsorral nagyobb szabású zenehangverseny tartatik.

Szives látogatást kér: „Bika“ kávéház üzletvezetője.

tént sérülés, akár nem. Ha a golyó mindig igazságos volna, — mint a leobeni esetben — a morális szempont hangoztatása nem volna olyan fontos. De mivel a golyó néha épp azt a félt teríti le, aki erkölcsi szempontból föltétlen felsőbbségben van, a bíróság hivatása volna, erkölcsi ítéletet is mondani, a jogszolgáltatás mellett s ezzel, bár a paragrafushoz alkalmazkodva, helyreállítani erkölcsi rendjét és erkölcsi súlyát a párbajvivásnak.

ORSZÁGGYŰLÉS.

— Távirati tudósítás. —

Az interpellációs könyvbe Molnár Jenő szentesi követ két interpellációt jegyzett be. Mindakettő különböző szentesi és csongrádmegyei bajokkal foglalkozik. Egy harmadik interpelláció is lesz, *Rakovszky* Istváné, a lipótvárosi dolgok tárgyában.

Az interpellációkat az ülés végén fogják megtenni.

Napirend előtt Hegedüs ker. miniszter arra kérte a Házat, hogy az ügynőkök megrendeléséről szóló törvényjavaslatokat, a melyeket már régebben benyújtott s jelenleg a közgazdasági bizottság előtt fekszik a Ház előzetes tárgyalás végett, egyuttal az igazságügyi bizottsághoz is utasítsa. A miniszter erre a lépésre a szabadelvű párt több tagjának kivánságára határozta el magát. Ezek ugyanis a javaslat antiliberalis irányát erősen kifogásolták és erre való tekintettel követelték, hogy vele előzetesen az igazságügyi bizottság is foglalkozzék.

Ezután a Ház áttért a napirendre. Miután az általános vita be van fejezve, csak a záróbeszédnek vannak hátra.

Rakovszky István, mint az egyik határozati javaslat benyújtója, mondja el ezután záróbeszédét. Főleg Barta Ödönnel polemizál és főleg Bartha amaz állítása ellen kel ki, hogy a függetlenségi párt követelte elsőnek a tőzsde megadóztatását. Tagadja, hogy ez a párt valami érdemet szerzett volna magának e javaslat létrejötté körül.

Madarász József: Nem is kérünk belőle!

A javaslatot különben a szóló is rossznak tartja. Kívánja a kötvénykényszert és a lajstromozási-kényszert. Ajánlja határozati javaslatát elfogadásra.

Szabó Imre előadó rövid megjegyzése után a Ház általánosságában elfogadta a javaslatot és az összes határozati javaslatokat elvetette.

Következett a részletes tárgyalás. A czimmél Bartha Ödön szólalt fel, hogy *Rakovszky* támadásaira reflektáljon.

Molnár Jenő fölkelt és nagy fontoskodva megbotránkozásának adott kifejezést, hogy a Házban nincs 100 képviselő jelen s a Ház így nem határozatképes. Megszámlálták a képviselőket s kiderült, hogy valóban csak 92 képviselő volt jelen, minek folytán az elnök fél órára felfüggesztette az ülést.

Midőn az elnök újból megnyitja az ülést, a Ház már határozatképes volt.

A 2. §-t felszólalás nélkül elfogadták.

A 3. §-t *Szabó* Imre előadó elfogadásra ajánlja.

Rakovszky a javaslatnál módosítást nyújt be, azonban *Lukács* László miniszter felszólalása után, a módosítványt visszavonja, mire a Ház a §-at változatlanul elfogadja.

A 4. §. változatlanul elfogadták.

Az 5. szakasznál *Rakovszky* István módosítást ajánl, amelyhez a pénzügyminiszter is, a Ház is hozzájárul.

A 7-ik szakasznál *Rakovszky* István ismét módosítást indítványoz, amelyet visszavon, mert a pénzügyminiszter megfelelő öt szövegezt ajánl.

A 9-ik szakasznál *Lévay* Lajos szólal föl és módosítást ajánl.

Rakovszky István a házszabályokhoz beszél és fölpanaszolja, hogy az elnök nem veszi figyelembe a házszabályoknak a föl-szólalásra vonatkozó rendelkezéseit. Ő hamarabb jelentkezett, mint *Lévay* és így őt illette volna a szó előbb. Azért szólalt fel, nehogy a dologból a jövőre nézve veszedelmes praecedens alkottassék, kéri, hogy az ő módosítása bocsáttassék elsőnek szavazás alá.

Polónyi Géza szintén a házszabályokhoz beszél és *Rakovszky*nak ad igazat.

Perczel Dezső elnök, a képviselőket okolja az illetén félreértésekért, mert nem ott iratkoznak fel, ahol kellene. A mi az indítvány sorrendjét illeti, ilyen nem lehet, mert eddigelé még csak *Lévay* módosítása érkezett be hozzá.

Pichler Győző szintén a házszabályokhoz szól és azt mondja, hogy az elsőség *Rakovszky*t illeti, ennél fogva adja vissza elnök *Lévay*nak a benyújtott módosítást, hogy *Rakovszky* a magáét elsőnek benyújthassa.

— Ez nem lehet, — szól az elnök.

Lévay Lajos erre visszavonja ideiglenesen módosítását, amire *Rakovszky* a magáét nyújtja be elsőnek, még pedig az adókulcs emelése dolgában.

Matlekovics Sándor szintén a házszabályokhoz szól, a mire szavazásra került a sor.

Huszonöt új összeférhetetlenség.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Ma nem kevesebb, mint 25 képviselő ellen jelentettek be összeférhetetlenséget. A bejelentések legnagyobb része *Wanyák* József erzsébetfalvai lakostól ered. A ki egymaga 18 összeférhetetlenségi esetet jelentett be. Itt adjuk az összeférhetetlenség-gel vádolt képviselők neveit, megjelölve az összeférhetetlenség jogczimét.

Lukács Béla, a magyar vasuti és forgalmi részvénytársaság és a magyar waggon és gépgyár részvénytársaság, Győr.

Hieronymi Károly, *Walser* János gép-és waggongyár, vasöntőde részvénytársaság, Arad.

Gróf Teleky Géza, a magyar általános közszékhely részvénytársaság igazgatósági tagja.

Gróf Andrássy Géza, a Rimamurány-Salgó-Tarjáni vasmű részvénytársaság igazgatósági tagja.

Gróf Tisza Látván, a Rimamurány-Salgó-Tarjáni vasmű részvénytársaság — elnöke.

Gróf Nákó Kálmán, osztrák-magyar államvasutak igazgatósági tagja.

Báró Harkányi Frigyes, osztrák-magyar államvasutak igazgatósági tagja.

Chorin Ferencz, salgótarjáni közszékhely részvénytársaság elnöke.

Falk Miksa, kassa-oderbergi vasut elnöke.

Báró Nopcsa Elek, a csász. szab. déli vasut igazgatósági tagja.

Heltay Ferencz, általános waggon-kölcsönző részvénytársaság igazgatósági tagja.

Neményi Ambrus a magyar forgalmi részvénytársaság igazgatósági tagja.

Holló Lajos a „Magyarország” tulajdonosa.

Vészi József, a „Budapesti Napló” tulajdonosa.

Molnár János, az „Alkotmány” napilap tulajdonosa.

Légrády Károly, a „Pesti Hirlap” tulajdonosa, — e négy laptulajdonos a magyar államvasutól évi általányt és vasuti szabadjegyeket élvez.

ifj. Abrányi Károly, az „Atheneum” felügyelő bizottsági tagja.

Dr. Országh Sándor a Ganz gyár részvénytársaság igazgatósági tagja.

Rosenberg Gyula, a Ganz-gyár részvénytársaság igazgatósági tagja.

Zámory Béla országgyűlési képviselő, a képviselőséggel összeférhetetlen vállalkozásnak részese, a mennyiben a közös hadseregétől 200 kincstári remonda-csikót évi eltartásban bir, a mi már nem az adás vévés, hanem vállalat jellegével bir.

Pulszky Ágost a salgó-tarjáni közszékhely részvénytársaság felügyelő bizottsági tagja.

Hieronymy Károly, a szegedi indóház építéséhez téglát szállít és így szerződési viszonyba lépett az állammal.

Matlekovics Sándor, *dr. Rosenberg* Gyula, *Lánczy* Leó és *gróf* Tisza István igazgatósági tagjai az Adria magy. kir. tengerhajózási részvénytársaságnak.

A hármas szövetség.

— Saját tudósítónktól. —

A hármas szövetségről Plener nyilatkozata okoz feltűnést, amelyet egy berlini ujságíró előtt tett. Plener opportunítási indokokból a Németországgal való vámunió ellen nyilatkozott, ugyszintén a német-osztrák-magyar szövetségnek az alkotmányba való becikkelyezése ellen. Ami nevezetesen ez utóbbi nyilatkozatát illeti, Plener a becikkelyezést nem tartj opportunusnak.

„Gondolja csak meg — ugymond — mily különös és kínos vitákra vezetne ez az osztrák parlament! Nem hiszem, hogy ez Németországgal való jó viszonyukat elősegitené. — Valószínű, hogy nemcsak a csehek foglalnának ellene állást, hanem a magyarok is. A cseheket a legrégsőig üznök e becikkelyezés által, mert ha ez megtörténik, akkor az Ausztriában bekövetkező rendszerváltozástól semmit, de semmit sem lehetne többé remélni Fölöslegesnek tartom a becikkelyezést. A Németországgal való szövetség magában is 20 éves tapasztalat sulya által hat és ha a külföldi vonatkozásainkat megszilárdította, úgy belviszonyaink konszolidálásához szintén hozzájárul.”

A bolgár forradalom.

— Saját tudósítónktól. —

Bolgár forrásból a bolgár forradalomra vonatkozólag a következő hírek érkeztek: Külföldi lapok a határozott czáfolatok ellenére továbbra is szelöltetik a trszteniki esetet és szófiai táviratokat és leveleket közölnek, amelyek azt mondják, hogy Bulgáriában mindinkább terjednek a zavargások.

Hogy Ruszcsuk városát fenyegetik a parasztok, hogy a csapatok vonakodnak a kormány parancsait végrehajtani, hogy néhány száz embert megöltek vagy megsebesítettek, hogy sok család Szerbiába és Romániába menekült és más efféle fantasztikus dolgokat, amelyek eléggé ismert forrásokból származnak és azért terjesztetnek, hogy az országnak és a kormánynak ártsanak.

Ismételjük, hogy mindezek a jelentések valótlanok. Trsztenikben a katonák és a parasztok közül mindössze három halt meg és körülbelül 12 sebesült meg. Az ottani verekedésnek még aznap véget vetettek. Egész Bulgáriában teljes rend és nyugalom van.

POLITIKAI HIREK.

Miniszterelnökök tanácskozása. Széll Kálmán miniszterelnök tegnap délelőtt Koerber osztrák miniszterelnök és később Goluchowski külügyminiszter látogatását fogadta. Parlamenti körökben úgy hírlik, hogy a két miniszterelnök a parlamentnek előterjesztendő kvótajavaslat dolgában tanácskozott. Az osztrák miniszterelnök este visszautazott Bécsbe.

A kvóta. A magyar kvótabizottság már néhány nap mulva elkészül a tegnapi történt megállapodásokra vonatkozó javaslatával, melyet aztán a képviselőház elé terjeszt. Ugyanakkor terjeszti a javaslatot az osztrák kormány is a reicshrath elé.

TÁRSAS ELET.

Milliomosok szeszélyei.

Stead, a kitünő angol ujságíró és emberbarát, a Review of Reviews című folyóiratának a legújabb évkönyvéhez cikket írt egynémely milliomos rendkívüli pazarlásairól. Egy milliomos angol báró például vénségére egy yachtot építtetett magának, amelynek szalonját harmincezer font sterling értékű kép díszítette.

Egy napon a yachtot a biscayai öbölben heves vihar lepte meg, a milliomos tengeri betegséget kapott. Hogy jövőben ez meg ne essék vele, 3600 fontért egy hajót bérelt, amelyen hordók voltak tele olajjal s csak az volt a feladata ennek a hajónak, hogy két-háromszáz yardnyira a yacht előtt járván, a háborgó hullámokat az olajjal lecsillapítsa.

Egy másik milliomosnak az volt a rögeszméje, hogy mindennap más nadrágot viselt, egy másik pompás villát építtetett,

amelyben négy hálósobát a négy évszaknak megfelelően rendeztetett be pazarul.

Nemrégiben pedig egy angol milliomos, aki rendkívül szereti a lovakat, az istállót a saját lakosztályához építtette, képzelhető ennél fogva milyen luxust fejtett ki. Kedvenc lovát most minden ebéd után az asztalhoz vezette, hogy hódoljon neki s a kezéből fogadja el a czukorjutalmat.

VIDÉK.

Munkások zendülése. Szegedről írja tudósítónk: Nagy csapat földmunkás, akik Csurogh községben voltak alkalmazva, beszüntették a munkát és megrohanták a község rendőreit. A hír szerint az adott okot az összeütközésre, hogy a rendőrök egy munkást letartóztattak. A munkások követelték, hogy bocsájtja ki a rendőrség a társukat s a mikor azt megtagadták, megütköztek a rendőrökkel, akik fegyverhasználatra lévén kényszerítve, két munkást súlyosan megsebesítettek. A hatóság táviratilag csendőr segítséget kért, akik helyreállították a békét. Harminczhét munkást följelentettek a bíróságnál.

A szilvapálinka veszedelme. Szilágy-Somlyóról írja levelezőnk: Szilágy megye ugyan szegény megye, de azért híres volt mindig a szilvapálinkájára. Ha jó termésünk volt, akkor lehetett számítani 200—250 vagon szilvóriumra és ha fél termésünk volt, akkor is termett 100—150 vagon szilvórium, mit elhordtak minden irányban. Az idén a rossz időjárás teljesen tönkretette a szilvatermést, úgy hogy alig számíthat az egész megyében 5—6 vagon szilvapálinkánál többre, ami nagy csapás a megye szegény lakosságára nézve, mely azelőtt szépen pénzelt a szilvapálinkából.

A fogadás áldozata. Magyar embernek szinte szavajárása már, ha valamiben nem adnak hitelt szavának: Fogadjunk! A könnyelmű fogadásnak ugyancsak megadta az árát egy szegény nagyváradi ember. Többedmagával kocsival hajtatott a belényesi vásárra. Utközben a megáradt Fekete-Körös mellett az utitársak egyike tréfásan kijelentette, hogy nem volna jó most a Körösben megfürödni. A nagyváradi atyafi fogadott egy forintba, hogy tüstént átussza a gyors folyású vizet. Neki is vetkezett s beleugrott a folyóba, de alig uszott néhány lépésnyire, elkapta az ár. A szegény ember ott fulladt meg társainak szemeláttára. Meggondatlansága miatt felesége s három apró gyermeke jutott nyomorba.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az első nyilvános tárgyalás a kir. Táblán. Ma délelőtt tartják meg az új bűnvádi eljárás értelmében az első nyilvános főtárgyalást a debreczeni kir. Itélőtáblánál. A felebbviteli főtárgyaláson, melyet délelőtt fél 11 órakor a III. számú tanács-teremben tartanak meg, bessenyői Széll Farkas táblai tanácselnök elnököl. A vádhatóságot Pongrácz Jenő

kir. főügyész képviseli. Két ügy kerül tárgyalás alá. Az első Bányai Károlyné és társa elleni lopás és orgazdasági ügy, ennek referense dr. Szacs vay Sándor kir. táblabíró. A másik ügy Józsa Ferencz elleni magánokirat hamisítás büntette, ennek előadója dr. Kiss Endre táblabíró. Az első főtárgyalás némi ünnepséggel lesz egybekötve. A tárgyalóterembe belépőjeggyel lehet bejutni.

§ Főtárgyalások a kir. táblánál. A debreczeni kir. Itélőtábla büntető tanácsa e hó folyamán a következő bűnügyekben tart nyilvános felebbviteli főtárgyalást: Ma, május 17-én Bányai Károlyné lopás, referens dr. Szacs vay Sándor. Józsa Ferencz közokirat hamisítás, referens dr. Kiss Endre. Május 23 án Szodanov György súlyos testi sértés, referens Horváth Bálint. Május 30-án Boszus Mihály súlyos testi sértés, referens Horváth Bálint. Bauer Sándor elleni orgazdaság, referens dr. Szacs vay. Marina György ellen nyilvános rágalmozás, referens Unger bíró. Május 31 én Podarecsics András hatóság elleni erőszak, referens Ujhelyi András. Farkas és társa hatóság elleni erőszak büntette, referens Ujhelyi. Mány. Sándor ellen pénzhamisítás, referens dr. Kiss Endre táblabíró.

§ Ujítás a debreczeni járás-bíróságnál. A debreczeni ügyvédi kamara választmánya megkereste a debreczeni kir. járásbírószág vezetőjét, hogy az ügyvédek a jegyzői irodákban ne csak d. e. 9—10 ig és d. u. 3—4 óráig nyerhessenek felvilágosítást és utbaigazítást, hanem a nap más szakában is. Kazinczy Gábor járásbíró méltányolta is az ügyvédek e kérelmét, amennyiben megengedte, hogy az ügyvédek és helyetteseik a jegyzői irodákat ezentul d. e. 11—12 óráig is igénybe vehessék. Ezen rendelkezés kizárólag az ügyvédek érdekében és kívánságára történt, a jegyzői irodákat az ügyvédek kizárólag a már említett határidőkben kereshetik fel. Ezen ujítást mihez tartás végett az ügyvédi kamara az összes helybeli ügyvédekkel közölte.

SZÍNHÁZ.

Műkedvelő előadás a színházban.

A debreczeni kerékpárosok műkedvelő előadása tegnap nagy erkölcsi sikerrel folyt le a színházban, amelynek nézőtere — sajnos — az ingerlő programm daczára sem telt meg egészen.

Baloghné Békéasy Rózsa hatásos szavalata nyitotta meg az estélyt, amelyért az előadót lelkes tapsviharral jutalmazta a közönség. Utána újra láttuk színházunk pár év előtt ünnepelt primadonnáját: B. Ruzsinszky Ilonát. Bűvös, szép hangjával fenomenális sikert ért el. Tüntetőleg tapsolták, viharosan ujráták s nem kevesebb, mint tízszer hívták a lámpák elé.

Rendkívül kedves volt a Joó Irma magánjelenése, a ki a Menyasszony című monológot zajos hatást keltve adta elő. Szilágyi Imre bűvös hegedűjátékával ért el fényes sikert s aratott nagyon megérdemelt tapsokat.

Szép, gyönyörködtető csoportozat volt a virágáldozat tablója, amelynek hatását nagyban emelte volna a számos világítás sikerültebb alkalmazása.

Kedves mulatságot szereztek a szereplők: A virágfakadás előadásával. Baloghné Békési Rózsa művészi játéka árulója volt annak, hogy ő egykor a festett világ ünnepelet művésznője volt. Zugó, zajos taps viharral jutalmazta a közönség, becses alakításáért. Mellette kedves, pajkos játékkal, majd édes, természetes naivságával hódított Fehér Margit, aki Kemény Emil partnerével igen sikerülten megjátszott jelenetekben gyönyörködtette a közönséget. Viharos tapsokat arattak. A kis Balogh Zsiguzi pedig olyan pompásan játszott, hogy a közönség vele szemben nem birt betelni a tetszésnyilvánításokkal. A közönség soraiban egyre hangzott fel:

— Jaj de édes, aranyos, ennivaló ügyes kis fiucska!

Tapsolták is zajosan, ugyancsak Takács Endrét és Emmert Leonát is, a kiknek szintén jelentékeny részük volt a vígjáték eredményes előadásában.

Ezután újra B. Ruzsinszky Ilona pacirta dalát hallottuk. Szívhez szóló csengő hangon viharos hatás mellett énekelt magyar népdalokat.

Az előadást sikerült vetített képek bemutatása zárta be. A közönség a legjobb hangulatban hagyta el a színházat.

Szintársulatunk Nyiregyházán. Komjáthy János debreczeni szinigazgatót Nyiregyházán sem hagyta cserben hagyományos szerencsége. Ott, ahol eddig igazgató még nem csinált nagyobb bérletet 700—800 forintnál, Komjáthy Jánost Fortuna istenasszony az idén 2400 frtos bérlettel örvendeztette meg. A színház látogatása iránt ez idén fokozott mérvben nyilatkozik meg a nem bérlő közönség érdeklődése is, amennyiben az előadások nap-nap után telt ház közönsége előtt folynak le.

Ev. ref. egyházkerületi közgyűlés.

Debreczen, május 17.

A tiszántúli ev. ref. egyházkerület tegnap délelőtt nagy érdeklődés mellett kezdte meg közgyűlését, a debreczeni főiskola nagytermében. A gyűlésen jelen voltak Kis Áron püspök, gróf Dégenfeld József főgondnok, Tisza Kálmán, Horthy István főrendiházi tagok, Thaly Kálmán, gróf Tisza István stb.

A gyűlést Kiss Áron püspök, imája után, hatásos beszéddel nyitotta meg. Majd a protestáns egyház bajaira hívta fel a gyűlés figyelmét, melyet ő az egyháztársadalmi élet hanyatlásában, a baptizmus terjedésében s főképen abban lát, hogy a házasságkötéseknél hitbéli közömbösség nyil-

vánul. Erős a hite különben, hogy ez nem örökös, de muló baj s hogy végre állni fog a protestáns egyetem. Az eszme nem halt meg, csak aluszik.

Beszédét éljenzéssel fogadták s azután a folyó ügyekre tértek át. Fájdalommal vették tudomásul, hogy Izsák Dezső, a szathmári egyházmegye gondnoka állásáról lemondott, de rokonszenvesen fogadták Szegedy Antalt, az új gondnokot, a kit Kis Áron püspök üdvözölt.

Az ev. egyetemes egyháznak az állami theologiai egyetem felállítására vonatkozó indítványát, Tisza Kálmán felszólalása után elejtették. Szóló ugyanis a reform. theologiai intézetek tönkretételét látná az így kontemplált egyetem felállításában.

Majd tudomásul vették az egyh. kerület mult évi számadásairól és nyiregyházai leányintézet segélyezéséről szóló jelentéseket és a székesfehérvári Vörösmarty emlékünnepeleire az egyházkerület képviselőjében Thaly Kálmánt küldték ki.

Kiss Áron és Komlóssy Arthur tettek ezután jelentést tíz év forgalmáról. A gyűlés új zsolnárok nyomását kimondotta s ez irányban az elnökséget utasította az intézkedésre.

Majd Kiss Áron püspök jelentette, hogy megkereste az egri érsekséget és a szathmári püspököt az apácázárdában tanuló reform. leány növendékek lelki nevelését illetőleg. A szathmári püspök válaszában kijelentette, hogy ref. lelkészt nem bocsáthat a zárda falai közé, de ügyelni fog arra, hogy a ref. leány növendékek felsőbb osztályba csak azután bocsáttassanak, ha lelkészüket előtti vizsgát tettek.

A választ tudomásul vették. A gyűlés ezután kisebb ügyeket intézett el, a fontosabbakat mára, a közgyűlés második napjára hagyván.

UJDONSÁGOK.

* **Vizbőség Debreczenben.** — Városszerte bizonyára örömmel fogadják azt a pár hét előtt még hihetetlennek tetsző hírt, hogy Debreczen vízmizériáján rövidesen várakozáson felül segítve lesz. Tudvalevőleg a tervbe vett debreczeni vízvezeték megvalósítása attól függött, hogy a próbakutak adnak-e annyi vizet, amennyire egy ilyen nagy város vízvezetékéhez naponként szükség lenne. A szerencse mindjárt a próbakutak furásánál kedvezett, mert míg a város belterületén több százezer korona költséggel hiába tettek kísérletet ártézi kutfurással, addig a téglavetőnél rövid pár napi munka után mind a két vízvezetéki próbakuttal ártézi vizet nyertek, amelyek egy méter magasan öntik a vizet. Pár hét óta ezeket a kutakat gőszivattyúval folyton szivattyúzzák éjjel-nappal, hogy a vizbőségről biztos adatokat szerezzenek. Az eredmény várakozáson felül áll. A viz folytonos szivattyúzás közben nemcsak hogy nem fogy, de mindig nagyobb és nagyobb mennyiséget ad. Ezelőtt 3

nappal 24 óránként ezerkétszáz köbméter vizet nyertek, tegnapelőtt és tegnap már ugyancsak 24 óra alatt ezeröttszáz köbméter vizet kaptak. Ez a szerencsés eredmény most már megszabadítja Debreczent az évek hosszú során kerervesen érzett vízmizériáktól, sőt a rosztól is, mert az új kutak vize kitünő, élvezhetőség tekintetében valamennyi debreczeni kut ivóvíze felett áll. Minőség és mennyiség tekintetében tehát olyan kitünő az eredmény, hogy 8 ilyen kuttal az egész Debreczent elláthatják kitünő jó ivóvízzel. A városházán, de különösen a nagyközönség körében is azért fogják örömmel fogadni ezt a kedvező eredményt, mert most már a rég óhajtott vízvezeték ügye hamarosan megoldható lesz. Aczél Géza főmérnök még a hét folyamán meghívja a sajtó munkásait a próbaszivattyúzáshoz, hogy a kedvező eredményről meggyőződjenek.

* **Husz éves találkozó.** Debreczenben pünkösöd második napján érdekes találkozója lesz azoknak az iskolatársaknak, a kik 1879—80-ban tettek érettségi vizsgálatot a debreczeni kollégiumban. Ezek közt van Fráter Imre dr, a biharmegyei közkórház igazgató-főorvosa, Némethy Károly miniszteri osztálytanácsos, Hajdu József és Teleky Sándor gróf országgyűlési képviselők. Az érdeklődőknek Kolbenhayer Károly debreczeni kir. törvényszéki bíró és Kardos Albert debreczeni főiskolai tanár szolgálnak felvilágosítással.

* **Öngyilkos rendőrügynök.** — Moskovitz Béla, ki Debreczenben rendőrügynök volt, Nagy Kállóban szíven lőtte magát s meghalt. A nyomor adta kezébe a fegyvert Moskovitznak. Nőt s 3 kis gyermeket hagyott hátra. Debreczenben lakó hozzátartozóit értesítették az öngyilkosságról.

* **A gazdatisztek nyugdíjazása ügyében** a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézetben tegnap délelőtt érdekes ismertető előadást tartott a gazdatisztek országos egyesületének kiküldetéséből Jeszenszki Pál, az egyesület titkára s a mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézetének ügyvezető titkára. Előadásának célja volt megismertetni e nyugdíjintézet szervezetét s azon előnyöket, amelyeket ez intézet ad, más biztosító társaságok ellenében. Kifejtette beszédében, hogy ez intézet felvirágzását, csakis a fiatal gazdaközönség akciójától várják, illetve azoknak a nyugdíjintézetbe való tömeges belépésétől remélik. Mert sem most, de a közel jövőben sincs remény arra nézve, hogy törvényhozási uton rendeztessék el ez ügy; a mennyiben Darányi földművelésügyi miniszter által most előterjesztett, a gazdatisztek érdekeit felkaroló törv. javaslatban, ez irányban semminemű intézkedés nem foglaltatik. Előnye e nemrég szervezett nyugdíjintézetnek az, hogy tagia, más biztosító intézeteknél tetemesen kevesebb évi díjat fizet s hogy a nyugdíj 50%-át,

rokkantság esetén, már a belépéstől számított tíz év eltelte után, minden további befizetés nélkül, élvezheti. Jeszenszki előadása az ifjúság körében lelkes hívekre talált, amint azt Takáts Kálmán III-ad éves hallgató, az ifjúság nevében kitejézte, köszönetet mondván Jeszenszki titkárnak, az előadás megtartásáért, egyszersmind biztosítván őt arról, hogy az intézetből mihamarabb az életbe kilépő fiatal gazdatisztek, felfogják karolni, saját érdekükben ez intézményt.

*** Debreczen és a városok kongresszusa.** Mint már olvasóinkkal közöltük, az önálló törvényhatósági városok kongresszusra gyűlnek össze e hó 28 án Győrött. A vendéglátó város által megküldött előadói javaslatokat a tanács szakreferensei feldolgozták, azokra saját észrevételeiket megtették. A kedden délután 4 órakor tartott rendkívüli tanácsülés foglalkozott ez ügyvel, sőt letárgyalta a közjogi, iparügyi és kulturális részt. A pénzügyi részt pedig a napokban tárgyalják. A tanács a maga kebeléből Komlóssy Arthur főjegyzőt, mint polgárm. helyettest és Ábrahám László tisztifőügyészt küldötte ki s erről Győr város polgármesterét levélben értesítette. A részben terjedelmes munkálatokat, amennyben lapunk szűk tere engedi, habár kivonaton is — annak idején közölni fogjuk.

*** Halálozás.** Özv. Báthy Imréné szül. Simonffy Erzsébet tegnap reggel 61 éves korában meghalt. Az elhunyt temetés ma délután lesz a Zenede épületéből.

*** Romlás utján.** Egy köztisztelőben álló, régi biharmegyei család rossz utra tért, elzüllött sarját állították tegnap a rendőr-kapitány elé. Nadányi Albertről van szó, kinek a neve igen lesújtó esetek révén került több ízben az ujságokba. A tanult, intelligens fiatal ember tisztos állást viselt régebben a vármegyén, de visszaéléseket követett el s meg kellett válnia hivatalától. Akkor jegyzői pályára lépett, de szerencsétlen hajlamai egyik bűnből a másikba sodorták s fokró-fokra süllyedt. Erkölcseiben tökéletesen megromolva került Debreczenbe, hol lopás miatt hét hónapi fogházra ítélte a törvényszék. Alig szabadult ki fogságából, ismét szomorú hírt hallatott magáról: a pécsi domban sorra nézegette a sekrestyés utmutatása mellett a templom százados kincseit s valamely óvatlan pillanatban ellopott egy nagyértékű ezüst keresztet. A lopás kiderült, a pécsi törvényszék, mely nem tudott Nadányi Debreczenben viselt dolgai-ról, inségét és büntetlen voltát véve tekintetbe, három hónapi fogház-büntetéssel sújtotta a megtévedt fiatal embert. Sok hányattatás után e napokban került haza Nagyváradra, de ott se mutatta ki a javulási szándékát, kétszer egymásután lopott.

Műveletén rajta is vesztett s bekísérték a rendőrségre, hol kihallgatás után előzetes letartóztatásba helyezték a megrögzött gonosztevőt.

*** Postajárat rendőri felügyelettel.** A környék biztonságát nagyban veszélyeztetik azok a kóbor cigányok, akik most ujabban városunkat is szerencsétlen becses látogatásukkal. A rendőrség már tegnap elfogott egy cigány karavánt, de azért a postafőnök a Sámsonba menő postakocsit rendőri felügyelet nélkül még most sem meri utnak indítani. De a kocsis sem mer elindulni, mivel utja a cserei erdőség közelében vezet el s ez nagyon alkalmas hely arra, hogy az ilyen kóbor cigányok biztosan működhessenek. A postafőnök kérelmére két lovas rendőr kíséri most a postakocsit, így talán csak elérkezik rendeltetési helyére.

*** Dr. Széll Kálmán orvos tudatja,** hogy lakását május hó 1-jétől József királyi herceg-utca 35-ik szám alá helyezte át.

*** Hamis titkosrendőr.** Valamikor a szabómesterséget folytatta Végh Károly, de a mostoha sors nem kedzett neki. Kisebbs-nagyobb sikkasztásért a rendőrséggel is meggyűlt a baja és országosan körözték. Hogy a rá nézve nem éppen kellemes köpöket félre vezesse felcsapott ő is spiczlinek s Ráczy Palinak, a pozsonyi detektivnek adta ki magát. Nagy biztonságban érezhette magát, mert tegnap este a Páris kávéházban állásával többek előtt büszkélkedett Harmathy rendőrbiztosnak feltűnt Végh Károly viselkedése és igazolásra szólította fel. Az ál titkos rendőr nem jött zavarba, csak mikor egyik ismerőse igazi nevén szólította. Ekkor töredelmes vallomást tett s most a rendőrség börtönében a rab kollégáknak tart előadást a detektiv tanfolyamról, melyből ő kelme, ha nem is tercziát de néhány napot biztosan kiérdemelt.

*** Ma van az osztálysorsjáték első húzása.** Még délelőtt 10 óráig a sorsjegyek eredeti árban kaphatók Schwarz Dániel pipametsző üzletében a „Bika” szálloda épületében.

TÁVIRATOK.

Az angol-bur háboru.

London, május 16. Roberts lord azt táviratozza, hogy Badou-Powoll ezredesnek e hó 7-én kelt jelentései szerint Mafekingben minden jól van. A lázbeteggek száma csökken és a helyőrség jó kedvvel tűri az ostromot. Élelmiszerral körülbelül június 15-ig vannak ellátva.

London, május 16. A Morning-post jelenti Kroonstadtból 14-diki kelettel: A burok Lindleyben hadi-

tanácsot tartottak, amely úgy határozott, hogy Harrysmithet tartani kell, amíg csak lehet.

Mafeking bevétele.

London, május 16. A hónapok óta szorongatott Mafeking vasárnap délelőtt a győzelmes burok kezére került. Sneman burtábornok hivatalosan jelentette Pretoriába, hogy Baden-Pdvel ezredes, Mafeking parancsnoka, a helyőraéget képező 900 emberével együtt megadta magát.

London, máj. 16. A Mafeking elestéről szóló első táviratot a Daily Mail kapta, röviddel később pedig a Times-hez is megérkezett a hír megerősítése. Mafeking bevétele óriási megdöbbenést keltett Londonban s most már kezdik hinni, hogy Orenjekan korántsem oly rózsásak az állapotok, mint azokat Roberts jelentéseiből következtetni lehetne.

Budapest, május 16. A Reuter-ügynökség jelenti, hogy Londonba Mafeking elestéről még ez ideig hivatalos jelentés nem érkezett.

Zászlóaffér Kaposváron.

Budapest, máj. 16. Mint Kaposvárról jelentik, Báro Beck tábornagy, a vezérkar főnöke tanulmányutjában ma kíséretével együtt Kaposvárra érkezett. A magas rangú vendégek lakásául szolgáló szállodára a szállótulajdonos két hatalmas fekete-sárga lobogót tüzetett ki, ami roppant megbotráncozást keltett a polgárság körében, úgy, hogy kevés idő alatt sok száz főre menő tömeg verődött össze a szálloda előtt, mely abczugolva követelte az osztrák színek eltávolítását. A rendőrség hasztalan igyekezett a tüntetőket szétriasztani s végre is katonai erőt rendeltek ki a nép eltávolítására. Szerencsére a hely színére érkezett Beck tábornagy, ki azonnal elrendelte a fekete-sárga zászlók eltávolítását s a rend azonnal helyre állott. Délután térzene volt a tábornagy tiszteletére, kit megjelenésekor zajosan megéljeneztek.

Interpellációk a képviselőházban.

Budapest, május 16. A képviselőház mai üléséről szóló tudósításunk kiegészítésül adjuk a következő részleteket: Az ülés végét interpellációk töltötték ki. Molnár Jenő szentesi képviselő panaszkodott, hogy Vadnay szentesi főispán sohasem tartózkodik székhelyén s ha valaki beszélni akar vele, úgy az kénytelen feljönni Budapestre s a főispánt a lipótvárosi kaszinó kártyaszobáiban

felkeresni. Piosz Sándor igazságügyi miniszterhez pedig arra vonatkozólag intézett kérdést ugyancsak Molnár Jenő, hogy a Sima Ferencz nyomdáját miért nem oldják már fel a zárlat alól. Rakovszky a lipótmegyei dolgokban interpellálta meg Széll Kálmánt, ki arra röviden válaszolt.

A delegáció.

— Távirati tudósítás. —

A hadügyi albizottság ma délelőtt 11 órakor a főrendiházban ülést tartott.

Szapáry Gyula gr. elnök megnyitja az ülést

Münich Aurél előadó ismerteti a közös hadsereg 1901. évi költségvetését.

Horánszky Nándor néhány észrevételt tesz. Nem bizalmatlanságból, mert mindig kellő érzékkel viseltetett a hadügy szükségletei iránt, a pénzügyi helyzet korlátai közt. De a fődolog az, hogy az ország tisztán lásson. A rendes kiadásokban vannak luxus tételek, melyek elodázhatók volnának. Ilyen, hogy némely állások nyugdíjas tisztekkel töltsék be eddig, most pedig ez állások rendszeresítették. A rendkívüli költségvetésnek tisztán óhajtja a határt, ahol kielégíthetők lesznek a szükségletek. Különösen az építkezéseknél, ahol az eddigi szükségletet világosan fel nem tárták. Az iránt sincs felvilágosítva az ország, mennyire lesz még e téren szükség.

Münich Aurél méltányolja e kívánásokat, de kéri Horánszkyt, hogy a részletek iránt való felvilágosítások a részletes tárgyalásra tartassanak fenn.

Horánszky ebbe belenyugszik.

Pulszky Ágost is helyesli a tüzetes felvilágosításokat. Különösen azt kell tisztázni, nincsenek-e a költségvetésen kívül szereplő terhek, melyek illuziórússá tennék a delegáció ellenőrző szereplését. Sérelmesnek találná, ha itt megállapítjuk az ismert tényezőkre állapított tervezetet s aztán utólagos tulkiadások ezt megdöntnék. Tudjuk, hogy fejleszteni kell a haderőt, de tudnunk kell, meddig mennek e követelések. Teljes képet kell kapnunk. — Kérdi tehát a hadügyminisztertől, hogy a tavaly kihagyott és újra felmerülő kiadások és azonkívül amaz új kedvezményezések, melyek a költségvetés keretében még érzékeny összeggel vannak felvéve, minő eredménnyel fognak járni és hogy a jövőben a hadügyi költségvetésnél minő fejlődésére kell hogy elkészülve legyünk?

Ernest Kelemen egyetért Horánszkyval és Pulszkyval. Az ellenőrzés szükséges már csak azért is, mivel a delegáció szükségességét sokan kétségbevonják.

Elnök az ülést felfüggeszti, mivel a képviselőház — a delegátusok távol levén — határozatképtelenné vált. A delegátusok átmennek szavazni.

A képviselőházi szavazások befejeztével a delegátusok újból összeültek tanácskozásra, melynek folyamán Krieghammer hadügyminiszter kijelentette, hogy ez idő szerint az új ágyuk beszerzésének kérdésében nincs magasabb összegre rugó követe-

lése, azonban a legközelebbi esztendőben már elő fog állani azok részletes költségvetésével. A hadügyminiszter felszólalása után a költségvetést általánosságban elfogadták.

VEGYES.

Krüger papa vége. Mint Londonban beszéltek, Krüger, Transzvál elnöke, ki éppoly vallásos, mint vitéz, a minap egy fiatal hollandus nő által jóslatoltot magának. A „jóslat“ szerint a béke Angolország és Dél-Afrika közt június 14-én fog helyreállni, Krüger papa pedig három hónappal később... meghal. A halál elvégre is emberi dolog. Mégis, mint mondják, Krüger-t a jóslat mélyen megráta és nagy benyomást tett rá.

Törpék házassága. Bécsben különös lakodalom lesz pünkösdkor; két törpe esküszik egymásnak örök hűséget. A vőlegény már harminczöt éves, de magassága csak huszonhét hüvelyk, menyasszonya, ki már huszonhét tavaszt látott, egy hüvelykkel alacsonyabb nála.

Örültek városa. Dr. Lefèvre, a francia chinai gyarmatok orvosa, fedezte föl ezt a furcsa várost. Az örültek városa Franciaország chinai gyarmatában fekszik és Ban-Keunenak hívják. Háromszáz háza s több mint ezer lakosa van. Ha a környéken valaki megőrül, chinai szokás szerint, azonnal oda szállítják. Az örültek teljesen szabadjukra vannak hagyva, de nincs is szükség felügyeletre, mert kevés kivétellel csöndesen éldegélnék s nem okoznak kárt senkinek. (?) Időről-időre a szomszédos falvak lakosai élelmiszert visznek az örültek városába.

Gyilkos cigányasszony.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy riadalom támadt tegnapelőtt éjjel a diósgyőri határban levő Kuba-Kalló nevű cigánytanyán. Az estetnek, mint levelezőnk írja, egy cigányasszony volt a főszereplője, a ki kegyetlen módon állott bosszút a férje csábítóján. A cigánytelep lakói ugyanis arról pletykáltak, hogy Marucza Györgyné elszerezte a Galamb Mari urát. Megtudta ezt Galamb Maris is és és bosszút esküdött vetélytársnője ellen.

E hó 13-án estefelől Galamb Mari összebeszél néhány cigányasszonnyal, a kiket felbízott vetélytársnője ellen s ezekkel elment Maruczánéhoz. Daczára annak, hogy Maruczáné férje is otthon volt, a felizgatott cigányasszonyok neki estek Maruczánának és elkezdték fojtogatni. Marucza György a feleségét akarván megvédelmezni, miközben Galamb Mari egy késsel olyan alaposan összeszurkálta, hogy Maruczát eszméletlen állapotban szállították el a kórházba. Ez alatt a többi cigányasszony a védtelen Maruczánét annyira összeszeverte, hogy az lebukott a földre. Galamb Mari látván, hogy Maruczáné a földön henterereg, ugyanazzal a késsel, a melylyel Maruczát összeszurkálta, egy hatalmas döfést tett Maruczáné mellébe, a mitől az áldozat rövid vonaglás után meghalt.

A csendőrség értesülvén az esetről, a gyilkos cigányasszonyt és bűntársait is elfogta és átadta a bíróságnak. Az eset természetesen óriási rémületet keltett a cigányok között.

A közönség köréből.

Ezen rovatban közérdekű felszólalásoknak díjtalanul adunk tért. A beküldött közleményekért azonban a felelősség minden esetben a beküldőt terheli.

A lakbér szabályrendelet.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

A „D. H.“ f. évi május 14-én megjelent számában „A városi szabályrendeletet kérjük“ czimmal „Jöttment“ aláírással egy közlemény jelent meg, melyben czikkiró panaszokozdik, hogy helyhatósági szabályrendeleteinket nem ismeri, mert még pénzért sem juthat hozzájuk; különösen nagy hiányát érzi a lakbérleti és a cselédügyekre vonatkozó szabályrendeletnek.

Hát erre egyszerűen azt válaszoljuk, hogy az a magát „jöttment“ nek nevezni szerető ur ebbeli szükségleteinek kielégítése czéljából nem ott kereskedett, ahol kellett volna — mert ha illetékes helyen kérdezősködik: bizonyára nyomára jön, hol szerzheti be felszólalása tárgyait.

Helyhatósági szabályrendeleteink összegyűjtése ugyanis ép most van folyamatban; az első füzet már megjelent s a II-ik füzet is készen várja közlésre való bocsátatását.

A mi a lakbéri szabályzatot illeti, az 20 fillérért külön lenyomatban is megszereshető Eperjessy István könyvkereskedőnél vagy pedig a polgármesteri titkári hivatalban, hol ez a füzetke ezerszámmal áll a közönség rendelkezésére.

Cselédügyre vonatkozó helyhatósági szabályrendeletünk pedig nincsen, — arról külön törvény intézkedik és nem szabályrendelettel van rendszabályozva. Különben tessék elolvasni a törvény idevonatkozó rendelkezéseit és szabványait, melyek minden cselédkönyvben befoglaltatnak s bizonyára tájékozva lesz czikkiró a gazda és cseléd közt fennálló jogviszonyra nézve. És ha netalán törvénybe ütköző elintézni valója akadna: panaszára a rendőrségnél majd megtalálják rá a paragrafust.

Mielőtt tehát czikkiró ur a helyhatósági szabályrendeletek hollétének kipuhatólása iránti felszólalásával nyilvánosság elé lépett volna, ha illetékes helyen a polgármesteri titkári hivatalban — kérdezősködik, — több eredményre jut s a lakbér-szabályzatot most egész kényelemmel lapozgathatná s a cselédügyben keresett szabályrendeletre vonatkozólag is megnyerhette volna a kellő felvilágosítást.

Debreczen, 1900. május 16.

Egy nem jöttment.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Hajmosás. Helytelenül cselekszenek a hölgyek, kik hajukat este mossák: a nedves haj nem szárthat meg kellőképp, mert nincs elegendő levegőjáratnak kitéve az ágyban s felbontva sem maradhat éjszakára,

mert összekuszálódni, Az amerikai s angol hölgyek, kik nagy gondot fordítanak szép hajukra, soha este nem mossák. Selylempuha s egészséges színü marad a haj, ha tojással mossuk és napon szárítjuk. Ha korpás a fejbőr, este be kell kenni vazelinnel, másnap reggel pedig bekenjük habbá vert tojásfehérjébe kevert tojássárgájával és ekkor mirdaddig mossuk tiszta langyos vízzel, míg a víz azon mocsoktalanul nem csuróg róla, ekkor szétbontott hajjal a napos ablak elé kell ülni, hogy ugy száradjon meg teljesen a meleg törülközővel már előbb megtörült haj. Kivált a szőke hajra üdvös az ilyen eljárás. — Igy óvták firtjeik aranyos színét a régi római és velenzei dámák.

NYILTÉR.*)

Tudatjuk, hogy **Vági Mihály** üzletünk-ből mai napon kilépett.

Debreczen, 1900 május hó 16.

Rózenberg Albert özvegye és fia.

MULATTATÓ.

A gyermekszobából.

Papa: Mi szeretnél lenni Pistukám? Generális?

Pistuka: Nem.

Papa: Bankár?

Pistuka: Nem.

Papa: Hát mi?

Pistuka: Fuvaros Pestvármegyében, mikor az új választási díjszabás életbe lép.

Felültetés.

A: Nagyon szeretem a tréfás feladatokat s alig létezik olyan, melyet meg ne tudjak fejteni.

B: Ugyan-ugyan. Mindjárt megfogom én magát barátom. Nézzen ide, épen itt van nálam egy ilyen talány, fejtse meg.

A: Kérem, adja csak ide.

B: (képet véve ki a zsebéből): Nézzen ide. Itt ezen a képen van a korcsma, előtte áll a kocsi a lovakkal. Nos, mondja meg: hol van a kocsis?

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Zölgyfákat

adunk el a nagyerdőn vagy a guti faraktárban, minden hossz- és vastagságban, faragatlan vagy rendezet szerint kifaragva különféle méretben. Készítünk 2", 3", 4" vastag pallókat, tüzelőfa fa vég és forgács 2 köbméter csomagokban 6 korona, 10 csomó vételnél 10 korona engedményt adunk.

Bővebb értesítést nyerni a nagyerdő telepen a felügyelőnél, vagy

Horváth és Biczó

építőcég irodájában,
N.-Csapó-u. 51. sz. alatt.

A: (miután hosszasan nézte a képet): Valóban meg kell vallanom, hogy nem találom.

B: Meghiszem azt... hiszen a kocsis bent ül a korcsmában.

FÜVESSY BERTALAN ércz öntőde és kútfuró vállalata.

Alapított 1828-ban.

Simonffy-utoza 12. szám.

Ajálja saját készítményü

kút-szivattyuit

3 évi jótállással.

Jóvizű kútak fúrását

gyorsan és a legjuányosabban jótállással eszközöl.

Kérem a czégre ügyelni!

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy

férfi-ruha és szabó üzletemet

a Dréher-sörcearnok mellett, az „ANGOL-DIVAT” helyiségébe helyeztem át s a mai kornak megfelelően rendeztem be, úgy, hogy a legkényesebb izlést is kielégíthetem.

Kérem a t. közönség további pártfogását, maradtam kiváló tisztelettel:

KATZ HERMAN,

Kérem a czégre ügyelni!

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer!		Törvényesen bej. védjegy.
Egy családnál se hiányozzék a		Biztos és gyors segítséget nyújt a

„Mindenkinek megmondom, hogy csakis a Feller-féle ELSA-FLUID mentette meg életemet” írja ifj. Szabó H. István, Pákozd.

páratlan csodás hatásu
FELLER-féle
Elsa-Fluid
(Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és jóváhagyva.)

Igaz történet. Egy öreg ember titka. 10 fillér portó előzetes beküldése után ingyen küldetik.

mely segít a legtöbb betegségnél, így: **láz, szúrás, szagatás, köszvény, reuma, nátha, gyomorbaj, hasmenés, mell-, fej- és fogfájás, étvágytalanság, szembaj stb.** gyorsan és biztosan gyógyítható. 12 üveg ára használati utasítással együtt 5 kor. Bérmentve küldi utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után az egyedüli készítő: **Feller V. Jenő** gyógyszerész Stúbia 118. (Zágrábm.) Főraktárak Budapest: **Török József és Zoltán Béla** gyógyszerészárában, hol próba-üvegcsek 40 filléért kaphatók.

Temetkezési intézet

áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy „**KEGYELET**” első debreczeni

disz temetkező intézetemet

Tisza-palotából (Kenyér-piacz) 1900. évi

május hó 1-től

Kossuth-, Batthyányi-utcza sarok, a színházzal szemben, Ns. Szabó Emma urnó házába helyezem át.

Kérem továbbra is a n. é. közönségnek szives pártfogását, biztosítva a legszolidabb és figyelmes eljárásomról.

Teljes tisztelettel:

Kernáts Gyula.

Gyönyörű ujdonságok művészi kivitelü

fényképekben, ugymint: Reliefek, Pigmentek, Platinotypiák, Coloritok stb.

NÉMETHI JÓZSEF
FÉNYKÉPÉSZETI ÉS FESTÉSZETI MŰTERME
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 42. SZ. BIEDERMANN-PALOTA.

Elsőrangu
műtermek mintájára berendezett
modern fényirda.

HIRDETÉSEKET — jutányos áron —

vesz fel a kiadóhivatal, főter Bidermann palota.

Zacherlin

Nem
papír-tölcsérekben!

Kizárólag valódi üvegekben!

Ez a
valódi, felülmulhatatlan, gyökeres gítószert mindenféle élősdire regellen Karlsruhe: Reich Fried, Heidelberg: Eberhare Wilh. Durmersheim; Haltz Aug Mühlburg: Holzwarth G. — Debreczenben: Csanak József, Csicsó Lajos, Czeglédi Józsefné, Deutsch Albert, Deutsch Lajos, Félégyházi János, Francsics és Jóna, Fritsch Károly, Ganofszky Lajos, Geréby Gülöp, Havas József, Hirsch Miklós, Jánossy Béla, Klein Bernáth, Kohn Testvérek, Kohn Lajos, Kontsek Géza, Kovács Mihály, Kun József, Leidenfrost Gy. Lusztig K. Mayer József, Parti Ferencz, Rickl J. Antal, Ifj. Rózsa Lajos, Rosenfeld R. Rosenthal Dániel, Róth Antal, Dr. Rothschnek V. Emil, Szabó Zsigmond, Szent-Királyi Tivadar, Térey József, Tóth Kálmán, Vorray János, Békés Emil. Berettyó-Ujfalu: Ifj. Weiszberger Ignác, Karakas és Társa. Ér-Mihályfalva: Gross Herman, Lévy Vincze, Pollák Mórítz, H.-Böszörmény: Gemeinbech József.

Tavaszi és Nyári idény 1900.

Valódi Brünni szövetek.

Egy teljes méter 3.10 fl. 2.75, 3.70, 4.80 jó. Valódi
Egy teljes férfi öltöny fl. 6-6.90 legjobb } gyap-
(Rock, nadrág és mellény fl. 7.75 finom } ju-
ára csak fl. 8.65 finomabb } szöve-
fl. 10—legfinomabb } tek

Egy teljes fekete szalon öltöny fl. 10. Ugy felöltő szövetet, turista lodent, finom cammgart stk. szállít gyári áron a pontos és szoliditásáért ósmert posztó gyári raktára

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták inden és bérmentve.
Minták küldése mellett jótállás, Magánvevők előnye, hogy a fentnevezett czégnél tett rendelmények közvetlen a gyárból teljesítetnek.

A tavaszi és nyári idényre

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból
szabadalmazott

**Jégszekrényeket,
önműködő fagyaltgépeket.**

Legjobb minőségű

Szódaviz-készülékeket.

Tükrözött

**Kerti golyókat,
sodrony borítókat**

és szabadalmazott

Legújabb befűző üvegeket

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl:

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztartási és
diszárúk nagykereskedése

DEBRECZEN, Piacz.-u. 57.

Pártoljuk a hazai ipart!

Pártoljuk a hazai ipart!

**Kizárólag saját készítményű, legjobb minőségű és
a legújabb divat szerint kiállított**

női, férfi és gyermek keztyűimet

van szerencsém a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlani s kérni, hogy jóakaratu támogatásokkal a hazai ipar fejlesztésében engem egy lépéssel előre segíteni sziveskedjék.

A felelősség mellett kiszolgált saját készítményű

2 gombos női keztyüt	frt 1.20
3 " " " "	1.30
4 " " " "	1.40

leszállított árban fogom számítani.

Nagyrabecsült pártfogásukat kéri, kiváló tisztelettel

Szabott árak!

Nagy András,

keztyű- és kötszergyáros,
Debreczen. (Kistemplom-bazár.)

Pártoljuk a hazai ipart!

Pártoljuk a hazai ipart!

Debreczen, 1900. Nyomatott a város könyvnyomdájában.